

**Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.**

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: **Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.**

**Naročnina naj se
plačuje vnaprej.**

**Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.**

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 13. oktobra 1914.

Št. 48.

Kardinal Piffl zoper obre- kovalce duhovščine.

V minolih težkih dneh je koroška slo-
venska duhovščina bridko pogrešala svoje-
ga škofa, ki bi jo branil pred obrekovanjem.
O priliki splošnega molitvenega dneva 4.
oktobra se je pa zavzel za nedolžno obreko-
vano duhovščino pri slavnostni sklepni slu-
žbi božji v cerkvi sv. Štefana na Dunaju
dunajski kardinal nadškof dr. Piffl. Njega
eminenca je govoril množici do 10.000 oseb,
med njimi najodličnejšim zastopnikom naj-
višjih krogov na Dunaju, te-le odločne be-
sede:

»Naj mi bo dovoljeno porabiti to prili-
ko, da zavrnem očitek, ki se je zadnje dni
delal naši duhovščini, češ, da je premalo
požrtvovalna. Ta očitek je neutemeljen.
Vsak je delal, kolikor je mogel. Seveda, ako
bi bile resnične pravljice, ki se pripovedu-
jejo v cerkvi sovražnih krogih o neizmer-
nem bogastvu duhovščine, potem bi bila
duhovščina v resnici premalo storila. Toda
če ima večina župnikov vsega vkup 2000 do
3000 kron letnih dohodkov in mora iz tega
še podpirati farne reveže, potem se od njih
ne morejo pričakovati stotine in tisočev za
vojno skrbstvo. Boljše situirana duhovščina,
ustanove in samostani so po svojih močeh
doprinesli, vsi so sprejemali ranjence v svo-
jo oskrbo. To povzroča marsikateri duhovni
hiši vsak dan po 200 do 400 K in več stro-
škov. Ako se ta dnevna vsota zračuni samo
za tri vojne mesece, znaša to 20.000 do 40.000
kron, o katerih seveda se v časopisih nič ne
čita. In ali niso naše redovne družbe dovolj
požrtvovalne, požrtvovalne do samozataje?
Tudi one imajo večinoma v oskrbi ranjence.
In kdo pa so bile prve strežnice, ki sem jih
moral blagosloviti kot prostovoljke za službo
v kužnih bolnišnicah? Naše redovne sestre
(nune). Kdo je o priliki, ko so dospeli na
Dunaj tako številni ranjenci, po 24 in celo
36 ur vztrajal v najtežji strežniški službi
pri operacijah? Naše redovne sestre. Kak-
šne junakinje ljubezni do bližnjega in kak-
šna vera, ki vzgaja take junakinje samo-
zataje?

A še neka druga gonja je v teku proti
katoliški duhovščini. Da to ni slučajno in ne
izvira iz lokalnih vzrokov, priča dejstvo, da
se je na Nemškem ravno tako vršila, kakor
se pri nas še vrši. Tam so oblasti posegle
vmes in ustavile rokodelstvo hujskačem, ki
so katoliško duhovščino kar na debelo
sumničili nepatriotičnih in celo naravnost
veleizdajalskih tendenc. Tudi pri nas mis-
lijo nekateri, da v tem oziru lahko mnogo
store; ker je bilo nekaj slovanskih duhov-
nikov aretiranih, češ, da so bili zapleteni v
panslavistično rovanje, in ker se del grško-
katoliške duhovščine obdolžuje rusofilskih
tendenc, menijo, da smejo celokupni katoli-
ški duhovščini vreči v obraz očitek, da ni-
ma dovolj domovinske ljubezni. Na jugu je
bilo od 17 obdolženih že 10 izpuščenih, ker
so bile ovadbe popolnoma neutemeljene,
ostali pa še do danes niso obsojeni. Koliko
je od aretiranih grško-katoliških duhovni-
kov krivih in koliko nedolžnih, se danes še
ne da pregledati. Kakor razumnemu člove-
ku ne more priti na misel, da bi naš celo-
kupni izvrstni častniški stan kar vsevprek
obsodil, ker se je žal med njim nahajal en
Redl, ravno tako se ne sme sumničiti pa-
triotično mišljenje duhovščine, ako bi se
morebiti pokazalo, da je v resnici ta ali oni

jugoslovanski ali rusinsko-rusofilni duhov-
nik kršil svojo dolžnost nasproti domovini.
Ali naj bomo mi duhovniki brezpravni in
izročeni na milost in nemilost? Katoliški
možje! Kot prepričani katoličani poznate
svojo duhovščino; dobro veste, da je bila
vsikdar in da je še vedno zvesta in patrio-
tična. Nastopite tedaj tudi zanjo, kadar jo
hujskači po poklicu obrekujejo in sramoté«.

Zahvala ljubljanskega knezoškofa kardi- nalu Pifflu.

Ljubljanski knezoškof je odposlal kar-
dinalu Pifflu sledečo brzojavko:

**Bog naj Vam tisočkrat povrne uspešno
javno obrambo Bogu in cesarju zveste slo-
vanske duhovščine v Avstriji.**

Jeglič, knezoškof.

Zahvala koroške slovenske duhovščine.

Predsednik »sodalitete« gospod Valen-
tin Limpel je poslal kardinalu Pifflu sledečo
brzojavko:

Njegovi eminenci kardinalu Pifflu
Dunaj.

Vaša eminenca so nakane nasprotnikov
naše svete vere, ki so mislili, da je prišel
zdaj pravi čas za usodepoln napad, spoznali
ter v očetovski ljubezni neustrašeno branili
brezščitno duhovščino.

Eminenca naj blagovolijo za to sprejeti
zagotovilo naše najtoplejše hvaležnosti in
našega »memento«.

Sodalitas sacerdotum

za slovensko koroško duhovščino.

Kn.-šk. duhovni svetovalc Val. Limpel,
predsednik.

Zahvala slovenske duhovščine dunajskemu kardinalu.

Obrambno društvo je odposlalo danes
sledečo brzojavko:

Njega eminenci kardinalu Pifflu

Dunaj.

Nedolžno obrekovana duhovščina na
jugu monarhije se zahvaljuje za apostolske
besede, s katerimi je Vaša eminenca zavrnila
najnovejši naskok one agitacije, ki hoče
ljudstva odtrgati od Rima. Slovenska kato-
liška duhovščina, ki je bila od nekdanj zve-
sto udana cesarski hiši in je svoje domolju-
bno mišljenje vsikdar z besedo in dejanjem
dokazala, bo tudi v bodoče v svesti si svo-
jih dolžnosti branila katoliško zavest in
avstrijski patriotizem.

Obrambno društvo.

M. Kolar, stolni dekan.

Z bojišč.

POMENLJIVA ZMAGA NAD SRBI.

Dunaj, 8. oktobra. (Kor.) Uradno se po-
roča: **8. oktobra. Akcija čiščenja v Bosni na-
preduje. K že naznanjenim uspehom proti
črnogorskim četam se pridružuje še odločil-
na zmaga proti srbskim četam, ki so brez
boja prodirale preko Višegrada. Njihova se-
verna kolona je potisnjena iz Srebrenice
proti Bajini Bašti že preko Drine, pri čemer
so ji bile zaplenjene tren in municijske ko-
lone.**

**Proti Romanja Planini prodirajoča gla-
vna četa pod poveljstvom bivšega vojnega**

**ministra generala Miloša Božanoviča je bila
od posebnih čet v dvanedevnem boju popol-
noma premagana in je le z urnim begom
ušla, da ni bila, kakor nameravano, ujeta.
En bataljon 11. polka drugega poziva je bil
ujet, več brzostrelnih topov zaplenjenih.**

Potiorek, feldcajgmajster.

(Romanja Planina leži kakih 20 km
vzhodno od Sarajeva v Bosni.)

× × ×

Z NEMŠKO-FRANCOSKEGA BOJIŠČA.

Položaj na francoskem bojišču.

Rim, 6. oktobra. (Kor.) »Tribuna« piše
danes v svojem situacijskem poročilu, da
se francoske in nemške uradne objave o
vojnem položaju na Francoskem strinjajo
takrat in da jih tudi potrjujejo zanesljiva
zasebna obvestila. Potemtakem se zdi, kak-
or da bi se bil popolnoma ponesrečil fran-
coski načrt obkoljenja nemškega desnega
krila in se izpremenil v svoje nasprotje. Se-
daj se zdi, da ogrožujejo Nemci francosko
levo krilo z obkoljenjem. Znano je, da so
Nemci, ki so takoj slutili Joffrejev načrt in
videli, da jim preti pariška armada, nemu-
doma ukrenil vse potrebno ter iz Lorene po-
rinili tjakaj močne bojne sile in tako one-
mogočili načrt obkoljenja. Ne morejo se pa
brez presenečenja sprejemati zadnje vesti,
da se pripravljajo Nemci, da poizkusijo sa-
mi izvedbo načrta, ki se je ponesrečil Fran-
cozom. Odkod so pač Nemci, ki morajo tvo-
riti vedno večjo fronto proti Rusom na vzto-
ku, po težkih obrabah tekom treh mesecev
vojne mogli postaviti na noge še nove bojne
sile? In poleg tega še konjico, ki potrebuje
toliko prostora za prevoz? Po vsem tem mo-
remo le še zopet ponavljati vprašanje, ki
smo ga izrekli že tolikokrat: Zakaj se ni po-
srečilo Francozom, ki so mogli imeti pred
seboj le dve tretjini ali tri četrtine nemške
armade in ki so imeli zase vse prednosti, ki
izhajajo iz boja na lastnih tleh, podpirani po
trdnjavah in mogočnih utrdbah ter po dej-
stvu, da imajo za hrbtno razsežno zvezno
mrežo: da bi bili zbrali zadnji skup svojih
moči v neodvisni armadi, ki naj bi štela ne
več nego 150.000 do 200.000 mož, kar bi vzpo-
stavilo ravnotežje? — Šele po končani vojni
morda dobimo odgovor na to vprašanje.

× × ×

PRED PADCEM ANTWERPNA.

Kristijanija, 7. oktobra. (Kor.) Pod na-
slovom: »Pred padcem Antwerpna« piše vo-
jaški sotrudnik lista »Afterposten«: Na po-
lju trdnjavske vojne je bila ta vojna nepre-
trgana vrsta presenečenj. Oblegajoče nem-
ške armade se niso menile za doslej za tako
vojno veljavna načela. Moderne pojme o
obrambnih utrdbah proti topniškemu ognju
so strelili iz neznanskih 42 centimeterskih
možnarjev skratka razpršili. Ta najnovejši
način, po katerem nemške oblegavalne vojske
takorekoč pometajo najmočnejše trdnjave,
se more označiti kot »Made in Germany«.

Dogodki iz vojne.

Jugoslovani se bijejo kakor levi.

»Slov. Gospodar« poroča: Namestnik
štajerskega deželnega glavarja, drž. in dež.
poslanec gosp. dr. Franc Jankovič, je dobil
od vojaškega asistenčnega zdravnika gosp.
dr. Robiča, sina rajnega profesorja Fr. Ro-

biča, s srbskega bojišča dopisnico sledeče vsebine:

Na bojišču, 28. IX. 1914. Velecenjeni gospod poslanec! Naši vojaki tukaj, večinoma **Jugoslovani se bijejo kakor levi**. V najhujšem ognju so vzeli strme hribe z neizmerno hrabrostjo. Sedaj so sovražne čete samo 30 korakov oddaljeno zakopano. Po dnevu se pojejo vesele pesmi, po noči pa neprenehoma streljajo. Kdor le malo dvigne glavo, je izgubljen. Ranjenec je sedaj manj. Izvršil sem lepo število vsakovrstnih operacij. Krogel imam že polno škatljo. Štiri ulete vojake-sanitete so Srbi zopet izpustili. Zadnjič sem obvezal dva po 10 in 12 let stara srbska fanta, ki sta bila težko ranjena. Sedaj smo na varnem. A vendar vidimo eksploziviranje šrapnelov. Ranjen nisem bil nikakor, pač pa v ognju iz bližine 80—200 korakov. Zdravja sem boljšega nego doma, ker sem vedno na prostem. Danes hvala Bogu zopet sije solnce. Srčno Vas pozdravljam!

Slava pešpolku št. 87!

Vojak, bivši gimnazijec, piše svojemu profesorju: »Rad bi Vam natančneje opisal razmere na bojiščih. Bil sem že dvakrat v ognju: prvokrat od petka do nedelje, drugokrat od ponedeljka do petka v noči torej 3 in 4 dni. In v kakšnem ognju! Kdor tega ni videl, ne more verjeti, da je sploh kaj takega mogoče. Čudim se, da še živim. Zato pa tudi vsak večer predno zaspim, zahvalim Vsegamogočnega, ki tako očetovsko čuva nad menoj. Ako mi da sreča junaška, da se zopet vidi zdrava, povedal Vam bom stvari, o katerih bodete mislili, da so nemogoče. V ponos pa si štejem, da služim pri našem domačem 87. pešpolku. Pevaje in vriskaje smo šli 26. avgusta v boj brez zaslob, po odprtem polju, proti zakritemu sovražniku, od dveh strani obsipani s krogli in šrapneli; pa smo šli naprej, častniki, med njimi sam general in več majorjev, sami s puškami v prvih vrstah. In smrt je imela žetev, grozno žetev! Ko je iz Nemčije navzoči general to videl, je rekel: »Videl sem že mnogokaj, toda kaj takega še nikoli. Kaj takega ne zmore noben drug polk. O tem bom poročal tudi v Nemčiji, ta polk mora dobiti tudi od Nemčije odlikovanje.« — Poveljnik našega 3. bataljona 87. polka, stotnik Hahnschläger, rodom Nemeč, je rekel našemu moštvu, stoječ zraven mene: »Slovenci, Vi ste junaški fantje, izbornost ste se borili. Pred takimi vojaki klobuk dol!« — In če smo na pohodu kaj počivali ter so jezdili razni častniki mimo nas ter povpraševali, h kateremu polku spadamo in ko smo rekli, da k 87., takrat so se izražali ti gospodje, med njimi celo od generalnega štaba: »O tem polku smo že dosti slišali, to so sami vrli junaki!«

Glejte, gospod doktor, pri takih besedah pridejo vojaku solze v oči in potem naj ne bom ponosen, da sem pri tem polku?!

Pred nekaj dnevi sem bil z g. Tajek-om skupaj ter pregovoril z njim par besed. Kolikor se mi dozdeva, ga je vojska telesno že precej zdelala.

Rad bi Vam še veliko povedal, pa saj sami lahko uvidite, kako je z menoj, da sem namreč vojak.

Prosim, pozdravite mi vse znance ter mi oprostite, če Vas nadlegujem s tem pismom. Oprostite mi tudi, da pišem s svinčnikom, ni mogoče drugače, zamenjali smo črnilo s krvjo.«

V ruskem ujetništvu.

Kadet G., ki se je boril v enem naših slovenskih polkov v vseh onih bitkah okoli Lvova, je bil ranjen in obležal na bojišču. Njegov oddelek je moral tako hitro menjati svojo pozicijo, da ni bilo časa vzeti ranjenec s seboj in tako se je zgodilo, da je G. prišel v roko prodirajočim Rusom. Le-ti so ga pobrali in ga zanesli na svoje obvezališče, kjer so ga obvezali. Postregli so mu z »rižnim mesom«. Prav tako kakor z njim, so ravnali tudi kar najprijazneje s tremi ali štirimi drugimi ranjenci, ki so jih pobrali na bojišču. Tako je pretoklo par ur. Boj je hrumeel dalje in naši so s tako silo pritisnili na Ruse, da so le-ti morali začeti umikanje. Tedaj pa je prišel k našim zarubljenim ranjencem ruski častnik in jih vprašal, ali hočejo z njimi, ali počakati Avstrijcev. Samo po sebi je umevno, da so izjavili, da počakajo raje svojih, in tako so jim Rusi želeli skorajšnje ozdravljenje, se poslovili prijazno od njih in se umaknili. Komaj dober

četrt ure pozneje je bil G. s svojimi soujetniki že zopet med svojimi avstrijskimi tovariši. — Nič hudega se mi ni zgodilo. Bili so vsi prijazni in dobri z menoj — je dejal, — in riževino meso je bilo tudi dobro in mi je prav imenitno teknilo.

Zadnji čin umirajočega.

O prisrčnosti razmerja med častniki in moštvom priča nastopni pretresljivi dogodek z bojišča. Neki v Zagrebu dospeli ranjenec je pripovedoval: Kos šrapnela mi je naravnost razmesaril roko. Rana je tako zelo krvavela, da so me že zapuščale moči in nisem mogel več dalje po poti do obvezališča. Obležal sem poleg nekega nadporočnika, ki je vsled grozne rane že skoro umiral. Tedaj je pa častnik obrnil oči proti meni in ko je videl, da mi teče kri iz rane na roki, je rekel: »Brate, če sem že jaz izkrovavel, ni treba, da bi tudi tebe zadela ista usoda!« Izgovorivši to, je častnik še s svojo zadnjo močjo raztrgal srajco na svojih prsih in je potisnil cunje v rano vojaka, da mu ustavi kri. Potem je zaprl zopet oči in jih ni — kakor sodim — odprl nikdar več! — Vroče solze so mi rosile preko lic, ko so častnika odnašali in ko sem mu zadnjikrat pogledal v blede obraz! Bil je menda že mrtev.

»Vražja divizija.«

Marsikdo naših čitateljev je že morda slišal izraz »vražja divizija«, pa ne ve, kateri oddelek naše armade se imenuje tako. Povemo naj torej takoj, da se imenujejo tako hrvatski domobranci in da jim je dal to ime že pred več leti umrli prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Bilo je namreč leta 1908. na cesarskih manevrih pri Vesprimu, kjer so se hrvatski domobranci tako odlikovali, da so si prisluzili to častno ime, čemur se ni čuditi, saj je bil Hrvat vedno izborni vojak in svetovna zgodovina se spominja hrvatskih junakov kar najčastneje. Da pa tudi potomci onega rodu, ki so ga imenovali skozi stoletja »antemurale christianitatis« (obrambni zid krščanstva), ne zaostajajo za svojimi slavnimi predniki, to je pokazala tudi sedaj, v sedanji velikanski svetovni vojni »vražja divizija«, ki ima, kar naj omenimo le kar tako mimogrede, hrvatski poveljni jezik in za častnike same domačine.

Hrvatsko domobranstvo je v sedanji vojni odrinilo na srbsko bojišče in je tudi tu pokazalo s svojo strumnostjo in drzno pogumnostjo, da mu gre po vsej pravici ime »vražje divizije«. V več nego dvajsetih bitkah se je »vražja divizija« izkazala vredna svojega imena in bila je tudi tedaj, ko so naše čete drugič prekoračile Drino, prva na srbskih tleh. Štiri dni in štiri noči je bila neprenehoma v boju s Srbi, ki so se branili z občudovanja vredno žilavostjo in trdovratnostjo. Diviziji poveljuje podmaršal Sakotić, ki je vreden naslednik svojih prednikov Borojevića, Gerbe in Čanića. Pod njegovim poveljništvom si je divizija priborila sijajno zmago v teh bojih, zaplenila veliko množino sovražnikovega vojnega materijala in sploh dosegla tako lep uspeh, da so splošno čestitali podmaršalu Sakotiću na tem lepem uspehu. Kakor je bila ta »vražja divizija« prva v boju in takorekoč klin, ki naj se zabije v sovražnikove vrste, tako je armadno poveljništvo tudi ob drugih prilikah pošiljalo »vražjo divizijo« v prve bojne vrste. V sledečem naj povemo dogodbo iz najnovejše častne zgodovine te divizije.

Bilo je dne 13. septembra, ko je »vražja divizija« zopet enkrat stala nasproti znatno močnejšemu sovražniku. Od okopa do okopa ga je porivala nazaj, a vendar je ostal sovražniku še močnejši okop, pravcata trdnjavica. Zvečerilo se je že skoraj, a vendar je še neki stotnijski poveljnik hotel iztrgati sovražniku iz rok tudi še to zadnje, a vendar najmočnejše oporišče. Kakor bi orehe stresal, se je glasilo streljanje, potem pa udri proti sovražniku z nasajenim bajonetom. Kar naenkrat pa ustavijo pot napadalcem močvirje. Vrste so se nekoliko ustavile prvi hip, potem pa je šlo zopet dalje. Težko je bilo sicer prodirati po oni brozgi, ki je segala moštvu skoraj do trebuha, a vendar je šlo nekaj časa. Toda močvirja ni hotelo biti konec in ob desni in levi je bilo še globlje nego spredaj. Naskok je izgubil svojo prodorno silo in to tembolj, ker so sovražne svinčenke, posebno one iz dveh strojnih

pušk, že precej razredile vrste napadalcev. Ni bilo drugače: stotnija se je morala umakniti na trda tla, kjer se je zakrila v strelske jarke, odkoder je vso noč obstreljevala sovražnika, ki je bil znatno močnejši in se je ponovno skušal vreči na naše, kar pa se mu ni posrečilo. Tekom noči so poveljniki posameznih vojev, kakor se to običajno dogaja vedno, poveljniku javili izgube, ki si jih je stotnik zabeleževal. Med mrtveci, ki jih je najavil poveljnik nekega voja, se je nahajal tudi neki desetnik, ki je med prvimi prodrl do sovražnega okopa in padel tamkaj.

Zjutraj proti peti uri je sovražnikovo streljanje nekoliko ponehalo, nakar so naši zopet naskočili okop in ga tudi vzeli. Sovražnik je zbežal in krogle »vražje divizije« so ga spremljale na begu. Tu se je kar naenkrat javil stotniku »mrtvi« korporal:

»Gospod stotnik, pokorno javljam, da sem zopet prispel k stotniji.«

»Ali niste vendar ranjeni? Saj so mi vendar javili, da ste včeraj dva metra pred sovražnimi puškami bili smrtno zadeti in da ste padli.«

»Da, gospod stotnik, padel sem, toda zadeli me niso. Našel sem plitvo mesto, vsled česar sem pri naskoku nekoliko prehitel svoje tovariše, dasiravno so me krogle obsipavale kakor toča. Kar naenkrat sem videl, da sem tik pred sovražnimi puškami. Naprej nisem mogel, nazaj pa tudi ne. Vrgel sem se torej hitro na tla tik ob okopu in sem se sam tako zakopal, kakor bi bil mrlič. Prišla je noč, puške so pokale v enomer uro za uro in naši in oni so streljali preko mene. Končno je streljanje ponehalo. Ta premor so porabili Srbi za to, da so prišli preiskavat padle naše tovariše.«

»Pridi Vojno,« je rekel neki Srb svojemu tovarišu, »pojdiva pogledat, kaj nama je švaba prinesel jesti.«

Nato je zlezlo nekaj Srbov izza okopa. Preiskali so krušnike in žepe padlim in ranjenim tovarišem ter so pobrali, kar so našli: kruh, prepečenec in druge stvari ter so se potem hitro zopet vrnili za okop. Neki Srb je tudi mene brenil z ного, in ker se nisem zgenil, me je imel za mrtvega ter mi vzel moj kruh in konzerve. Kmalu nato pa se je streljanje zopet pričelo. Čakal sem celih dvanajst ur, kako se konča boj. Ko pa sem končno ob 5. zjutraj zaslišal krepki »hura« našega polka in je sovražno streljanje naenkrat prenehalo, sem skočil iz svojega groba in postrelil kolikor mogoče hitro svoje patrone za bežečimi Srbi ter sem sedaj zopet tu pri stotniji.«

»Potemtakem te zopet izbrišem iz seznama mrtvih, sin moj, ti pa vstopi zopet v svoj oddelek,« je odgovoril stotnik, ki je tudi takoj predlagal na višje mesto, da se izreče priznanje vrlemu desetniku.

Taki so vojaki »vražje divizije«.

Počaščena zajeta posadka.

Vojni poročevalec lista »N. W. Tagblatt« pripoveduje v imenovanem listu o zavzetju utrdbe Camp des Romains, kjer se je dogrlo naslednja zanimiva dogodbica: Po grozovitem koncentriranem ognju naših težkih baterij so bile utrdbe najprej prisiljene umolkniti, potem šele smo napadli in naskočili utrdbo Camp des Romains, ki je po svoji legi zelo važna. Francoska posadka se je branila izredno hrabro in se vdala šele, ko so Nemci vdrlili v utrdbo z golim orožjem. Zgodilo se je, da so Nemci in Francozi streljali drugi na druge v razdalji komaj petih metrov. Slednjič se je posadka vdala; bilo je kakih 450 mož, vsi drugi so padli. Radi izredne vojaške vrline je posadka odkorakala z vsemi vojaškimi častmi. Čete, ki so izvršile napad, so prezentirale orožje in zastave in se poklonile. Posadka je nato odložila orožje in se vdala kot vojni ujetniki. Francoskim častnikom se je vsled njih hrabrosti in vrline dovolilo, da so obdržali svoje sablje.

Razno iz vojne.

Zadnji ordonančni častnik pok. prestolonaslednika Frana Ferdinanda padel na bojnem polju.

»Wiener Zeitung« poroča, da je stotnik Engelbert Pilz, ki je bil ranjen v zadnji bitki na srbskem ozemlju, umrl še isti večer v taborni bolnišnici blizu bojišča. Minuli ponedeljek so njegovi starši dobili od njega

vojno dopisnico, v kateri je zelo živahno opisoval bojne dogodke in razvoj zadnjih bitk v Srbiji. Med drugim je pripovedoval, kako je njegov bataljon vplnil pet topov in tri strojne puške. Ko je ta dopisnica dospela na Dunaj, je imela spodaj pripombo, pisano po drugi roki, da je Pilz ranjen. To je bilo v ponedeljek; v torek so pa starši dobili že obvestilo, da je njih sin mrtev in pokopan.

Stotnik Pilz je bil zadnji ordonančni častnik pokojnega prestolonaslednika, nadvojvode Frana Ferdinanda. Služboval je v Sarajevu ter bil imenovan za ordonančnega častnika pokojnega prestolonaslednika v Sarajevu. Na dan atentata je sedel v enem onih avtomobilov, ki so sledili prestolonaslednikovemu, ter je bil tako priča umora prestolonasledniške dvojice. Pri krsti pokojnega nadvojvode mu je baron Rumerskirch izročil tobačno dozo, posejano z demanti, rekši mu: »Gospod stotnik, izročam vam kot zadnjemu ordonančnemu častniku nadvojvode Frana Ferdinanda, to darilo, ki vam je je hotela Njegova cesarska visokost izročiti osebno!« Na dozi je bil vdolben napis: »Zadnjemu ordonančnemu častniku nadvojvode Frana Ferdinanda.«

Francozi kot vojaki.

»Tagespost« je z dne 30. septembra objavila o Francozih kot vojakih tole sodbo: »... Današnji Francozi, ki se bojujejo z Nemci v najstrašnejši vojni od vseh, kar jih je bilo kdaj, niso več Francozi iz leta 1870. Tudi na drugi strani Vogeov (to je v Franciji) je zrastle pokoljenje in vojaška organizacija, ki se ne klone in ne razpade takoj pod prvimi udarci. Nasprotno. Ta rod vodi pravo borbo do skrajnosti in se bojuje možato — to se mora priznati — proti strahoviti usodi. Tudi francoski vrhovni poveljnik, general Joffre, je povsem drugi človek, kakor je bil general Bazaine, ki je moral s 180.000 možmi leta 1870. kapitulirati v trdnjavi Metz, ali pa kakor Napoleon III., ki je kapituliral pri Sedanu. Po prvih udarcih, ki so jim jih prizadejali Nemci v Belgiji, so se Francozi umaknili proti jugu in Joffre jim je izbral drugo krasno, pripravno pozicijo v ozemlju med trdnjavami Pariz in Verdun. Zavarovani na obeh straneh, so zamogli izvrševati dosedaj vedno nove napade, pri čemer so stremeli za tem, da obkolijo Nemce na njihovem desnem krilu in da jih tako prisilijo k umikanju. Faktično so prodrli na ta način severno vse do Noyona, kjer pa jih je general Kluck občutno porazil. Toda oni kljub temu niso klonili in so pričeli z novim, daleč segajočim obkoljevalnim gibanjem, tako da bi s pomočjo svojih železnic pri Bapaunu na francosko-belgijski meji skoro zadeli smer nemškega umikanja. Obvladati tako junaškega sovravnika je za Nemce dvojna slava, a Francozi bodo imeli lahko, kadar izgube sedanjo strahovito bitko na Marni in Oisi, vsaj zavest, da so podlegli častno ...

Ranjenci.

Ranjenci in bolni vojaki v c. in kr. rezervni bolnišnici št. 1 v Celovcu.

Lubas Miha, voj. oskrbov., Gradec. — Inf. Schaschl Matija pp. 7, 16. — Lov. Mayer Herman plb. 8, 2. — Lov. Štefan Matija plb. 8, 2. — Patrul. v. Burger Rudolf plb. 8, 1. — Des. Hasslacher Miha pp. 7, 14. — Inf. Treiber Gregor pp. 7, 3. — Orož. m. I. r. Korinek Adolf pp. 7. — Top. Močivnik Avg. p. t. p. 9, 3. — Ognjič. Premru Karol p. t. p. 9, k. m. k. 1. — Inf. Kaiser Lovro pp. 7, 5. — Deset. Kačnik Karol pp. 7, 12. — Inf. Lackner Jurij db. 4, 1, m. — Lovce Auer Bruno plb. 8, 1. — Top. Pucher Virgil p. t. p. 9, 4. — Četovodja Uršič Janez p. t. p. 9, 3. — Top. Schref Lovro, p. t. p. 9, nadom. odd. — Top. Zepitz Matija p. t. p. 9, 4. — Inf. Straus Matija pp. 7, 4. — Inf. Weißegger Julij pp. 7, 14. — Korp. Rutnik Jožef pp. 7, 8. — Inf. Oberegger Robert pp. 7, 10. — Inf. Bernsteiner Jurij pp. 7, 10. — Inf. Lexer Janez pp. 7, 5. — K. h. Vančov Valentin pp. 7, 6. — Inf. Kramstätter Marko pp. 7, 7. — Inf. Niedermühlbichler Krist. pp. 7, 7. — Inf. Rusić Gernio pp. 7, 7. — Inf. Kobelnik Anton pp. 7, 7. — Korp. Miklavc Florijan pp. 7, 7. — Inf. Milewi Anton pp. 7, 11. — Lov. Kapella Matija plb. 8, 3. — Top. Slekovec Rudolf g. art. p. 3, 3. — Lov. Hartl Aleš plb. 8, 4. —

Korp. Oberberger Marka gor. art. p. 3, 1. — Des. Ebner Tomaž pp. 7, 16. — Inf. Oberisser Vilib. pp. 7. — Inf. Čertav Janez pp. 7. — U. Fr. Puntigam Ivan plb. 8, 4. — Inf. Mandler Mat. pp. 7, 7. — Inf. Frankl Emerik pp. 7, 9. — Korp. Lahovic Franc pp. 7. — Inf. Mušej Franc pp. 7. — Inf. Zettel Krist. pp. 7. — Četov. Poš Janez p. t. p. 9. — Top. Gološek Miha p. tp. 9, 4. — Top. Fugger Maks p. t. p. 9, 4. — Inf. Valentinič Tomaž pp. 7. — Lov. Glančnik Janez plb. 8, 4. — Inf. Mößler Adam pp. 7, 8. — Korp. Lenzhofer Jožef pp. 7, 8. — Des. Rogušič Marka pp. 7, 7. — N. r. Markus Karol pp. 7, 5. — Inf. Mihev Štefan pp. 7, 3. — Inf. Müller Miha pp. 7, 16. — Inf. Cikada Martin pp. 7, 4. — Inf. Petotschnig Miha pp. 7, 9. — Inf. Windschnurer Jernej pp. 7, 1. — Inf. Ran Aleš pp. 7, 1.

Sveta vojska.

»Naborniki naj dojdejo v snažnem perilu in trezni« se bere na letošnjih lepkih, nabitih po Celovcu, s katerimi se obveščajo sedanji mladeniči naborniki o svojem prihodnjem naboru.

Pribijemo to pohvalno, veseleč se, da vendar enkrat tudi z uradne strani pride tak našemu času sila potreben migljaj. Priznamo: živa in vesela mladina se rada malce izpozabi, ne sodimo je običajno tako ostro kot resnega odraščenca, tem manj kadar se gre za enega prav važnih dni moževih. Toda ljudje, ki so že več sveta videli žalibog trde, da se vršijo drugod naborniški dnevi, četudi ne čmerno in s samostansko tihoto, vendar dokaj mirneje in — dostojnejše nego po Koroškem. Tudi drugod si privoščijo za ta »cesarjev dan« kaj boljšega, pa vendar ne tolike množine alkoholnih ali opijanljivih pijač (žganja, mošta, piva, vina, konjaka, likerjev), da bi po njih vplivu merili široke mestne ceste, kakor kolesarski učenec slabo opolzko pot.

Kakor človeka poživi in razveseli pošteno, lepo popevanje, tako močno zoprno pa postane in zamrzi človeku pijano krokanje in hruljenje nabornikov ali došlecev v vojaško službo. Slabo uslugo izkažejo taki pijani preglasneži svojim domovinskim občinom! Pričakujemo, da se bodo vsi zavedni slovenski mladeniči - naborniki vedli v mejah vesele dostojnosti.

Potreba, utemeljena po skušnji, je narekovala uvodoma navedeni uradni poziv. Ni pa čuda, da je nastala taka potreba v našem času popolnoma zgrešenega življenjskega pojmovanja. Saj se, žal, najdejo vasi, kjer namesto vzvišenih idealov obstoja tedenski pogovor in teženje le v hrepenenju po bogatem alkoholnem uživanju prihodnjo nedeljo ali praznik; kako žalostno je tam, kjer so običajni »plavi« ponedeljki, večkrat po prespani noči v občestnem jarku. — Tudi tukaj zgledi vlečejo ...

Pravočasni »pozor!« z željo za tesno oklenitev kliče vsem pametno-razsodnim »Sveta vojska« za Koroško v Celovcu.

Dnevne novice in dopisi.

Cesar pri prvem svetem obhajilu svojih pravnikov. V slavnostno ovenčani in razsvetljeni dvorni kapeli v Schönbrunnu se je vršila v ponedeljek, dne 5. oktobra, ob 8. uri zjutraj v navzočnosti cesarja lepa družinska slovesnost. Najstarejša sinova kneginje Elizabete Windischgraetz, cesarjeve vnukinje, 11 let stari princ Franc Jožef in njegov za eno leto mlajši bratec princ Ernest Werand, sta prejela prvo sveto obhajilo. Pri tej priložnosti je daroval njun veroučitelj p. V. Kolb slovesno sveto mašo, pri kateri je imel na princa lep nagovor. Slovesnosti je prisostvoval v dvornem oratoriju cesar, ki je prišel v spremstvu generalnega pobočnika gen. kaval. grofa Paara. Poleg cesarja so bili navzoči še mati princev in mnogo drugih dvornih dostojanstvenikov. Cesar je po končani slovesnosti čestital princema in ju obdaril.

»Sodalitas ss. Cordis Jesu« je določila, da se imena onih naših junakov, ki so na kakem bojišču padli, vdolbijo v kamen in na primernem mestu (cerkev) ovekovečijo. Čč. gg. sobratje so naprošeni, da to v cerkvi prejkoslej naznanijo.

G. dr. Ludovik Reinprecht, profesor na celovski bogoslovni, ki je bival dalje časa v Jeruzalemu, se je te dni po čudnih potih in ovinkih zopet srečno vrnil v Celovec.

En slučaj kolere na Koroškem. Iz Volšperga se poroča, da je v Bayerhoferan, kjer se nahajajo gališki begunci, zbolel na sumljivih znakih kolere Hylanie Rakoczy z ženo in štirimi otroci vred. Prišli so iz Galicije. Spravili so jih v Volšperk v bolnišnico v oddelek za kužne bolezni. Rakoczy je star 35 let, žena 30, otroci 8, 6, 5 in 2 leti. Kakor se poroča od merodajne strani, so na ženi res konstatirali azijsko kolero. Stori se je vse potrebno, da se bolezen ne razširi.

Pogreša se od 11. septembra 1914 na severnem bojišču enoletni prostovoljec Stanko Svetina, 7. pp., 4. stotnija. Kdor o njem kaj ve, naj to blagovoljno sporoči njegovemu očetu notarju Antonu Svetina v Pliberku na Koroškem.

Izpiiti o učni sposobnosti za ljudske in meščanske šole se začnejo v petek, dne 23. oktobra zjutraj ob 8. uri v učiteljski učilnici. Prošnje (zrelostno izpričevalo v originalu!) do 18. oktobra na ravnateljstvo izpraševalne komisije.

Na polju slave so padli: dne 8. septembra pri Lvovu rezervni poročnik 27. pp. Maks Rotter, Voigtov nadgozdar v pokoju; dne 8. septembra pri Grodeku kadet v rez. 17. pp. Herman pl. Wimmer; dne 26. avgusta pri Lvovu rezervni kadet 17. pp. Ludovik Krammer, sin žitnega trgovca Krammerja v Celovcu.

Vojni kurat v ruskem ujetništvu. Vojni kurat iz Linca Gustav Suman je poročal svoji materi po dopisnici, da je v ruskem ujetništvu »zadi za Moskvo«, da je zdrav in da se zanj ni treba bati.

Ranjen bogoslovec. Na severnem bojišču je bil ranjen Stanko Jurko, bogoslovec iz Maribora, ki je v začetku vojne vstopil kot prostovoljec v armado.

Junaške smrti je umrl na južnem bojišču dne 12. septembra rezervni poročnik pešpolka št. 92 Ludovik Prettner, sin dvornega svetnika v pokoju Ludovika Prettnerja.

Pogreša se dr. Janko Kotnik, rezervni poročnik pri bos.-herc. pešpolku št. 4, 17. stotnija, vojnopoštni urad 36. Boril se je na severnem bojišču. Pogreša se od 25. avgusta tudi infanterist 47. pešpolka Rudolf Zdošek, strokovni učitelj na Grmu pri Novem mestu.

Proti goljufivemu izdelku Coom. Tvrdka »Coom Institut« v Kodanju naznanja s kričečo reklamo pod imenom »Coom« skrivno sredstvo kot gotovo učinkujoče sredstvo zoper pijanost. Razpošilja se proti predplačilu 10 K ali po povzetju. Preiskava je dognala, da je to sredstvo brez vsake vrednosti in se uganja z njim sleparija; zato je kupčija »Coom« v naši državi od notranjega ministrstva prepovedana.

Najnovejša poročila.

RUSI SE UMIKAJO OD PRZEMYSLA.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno se razglša: Včeraj je poizkusil sovražnik še en naskok na južno vzhodno utrdbo Przemysla, ki ga je pa posadka s težkimi napadalčevimi izgubami zopet odbila. Nato je postalo umikajoče se gibanje Rusov od trdnjave splošno. Zahodno fronto so morali Rusi popolnoma zapustiti. Naša kavalerija je tja že prihajala. Po hitrosti naših operacij na Ruskem Poljskem in Galiciji zmeden nasprotnik je sicer poskusil napad na trdnjavo kriti s tem, da je potisnil vojne zagozde proti zahodu, ni se pa mogel napram našim prihajajočim armadam nikjer vzdržati.

Pet do šest ruskih divizij, ki so se proti našim postavile pri Lancutu, se bežeč umikajo proti reki San. Ravno tako je bila ena kozaška divizija in ena infanterijska brigada, ki je vzhodno od Dynova imela utrjeno stališče, po kratkem odporu vržena nazaj. Naše čete so sovražniku povsod za petami.

Tudi Ogrska bo kmalu od sovražnih oddelkov, ki se še potikajo v okrajih Marmaros, Besztercze, Naszod, popolnoma očiščena.

Namestnik generalnega štaba pl. Höffer, generalni major.

Dunaj, 11. oktobra. Uradno se razglašajo: Naše hitro prodiranje proti reki San je oprostilo Przemysl sovražnega obkoljenja. Naše čete korakajo v trdnjavo. Kjerkoli so se Rusi ustavljali, so bili napadeni in poraženi. Ko so Rusi bežali proti prehodom čez reko San pri Seniawi in Ležajskem, so naše čete ujele množico ruskih vojakov. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höffer, generalni major.

Dunaj, 11. oktobra. V torek so napravili Rusi silen napad na en del zunanega pasa utrdb pri Przemyslu. Naši so pustili, da je prišel sovražnik v bližino 800 korakov. Nato so pa otvorili hud ogenj iz topov, strojnih in navadnih pušk. Uspeh tega ognja je bil strašen. Za ta napad so porabili Rusi okoli 10.000 mož, ki so pa z malimi izjemami vsi ostali na bojišču mrtvi ali ranjeni. Ruski napad se je popolnoma izjalovil.

PRZEMYSL »OGNJENIK«, KI BRUHA OGENJ.

Dunaj. »Neues Wiener Tagblatt« poroča: Rusi ob svojih napadih na Przemysl niso prišli dije, kakor do žičnih ograj in do jarov zunaj utrdb. Cela trdnjava izgleda kakor ognjenik, ki bruha ogenj in ki razširja z gromom smrt in uničenje na vse strani. Ker so eksplodirale podzemne mine, položene na polju pred utrdbami, so bili raztrgani v kose celi oddelki Rusov, ki so jih gonili naprej njih častniki. Ob napadih od 6. do 9. oktobra so izgubili Rusi nič manj kakor 40.000 mož. Przemysl je sijajno dokazal svojo strategično in taktično vrednost.

FRANCOSKA BOJNA ČRTA V RESNI NEVARNOSTI.

Berolin, 11. oktobra. (Kor. urad.) Veliki generalni štab naznanja: Veliki glavni stan 11. oktobra zvečer: Zapadno od Lille je naša kavalerija porazila eno francosko konjeniško divizijo, drugo pa pri Harbrouku; Francozi so imeli težke izgube. Boji na zapadni fronti doslej niso prinesli odločitve.

NEMCI ZOPET PRODIRAJO.

Dunaj, 11. oktobra. Listi poročajo: Na zahodu, kjer se je moralo desno nemško krilo boriti proti obkoljevalnim polzkusom Francozov, sedaj Nemci zmagovito prodirajo. Celotna bojna črta francosko-angleške armade je v resni nevarnosti.

DRUGA NAJVEČJA TRDNJAVA NA SVETU V NEMŠKIH ROKAH.

Berolin, 10. oktobra. Ob 11. uri dopoldne je došlo poročilo: Vsa trdnjava Antwerpen, kakor tudi vsi fortii so v naših rokah.

Berolin, 12. oktobra. K padcu Antwerpena piše »Berliner Tagblatt«: Ena najvažnejših trdnjav na svetu je v komaj 12 dneh padla. Za belgijskimi branitelji je stala Angleška in ščuvala. Kjerkoli se je pojavila misel, da bi se napravil konec grozotam s tem, da se mesto uda, je prišla vmes Anglija s svojim veto. Ubogati so morali vsi, tudi kralj.

»Vossische Zeitung« piše: Možnost tako silovitega napada na Antwerpen je bila dana s tem, da so Nemci razpolagali s prevla-

dujočimi topovi, ki so v kratkem času porušili vse utrdbe.

VESELJE V BEROLINU NAD PADCEM ANTWERPNA.

Berolin, 10. oktobra. (Kor. urad.) Vsled zavzetja Antwerpna vlada v Berlinu splošna radost. Vsa poslopja so v zastavah. Strokovnjaki opozarjajo na dejstvo, da je bil Antwerpen druga največja trdnjava na svetu, popolnoma urejena in da je vsled tega njeno zavzetje štetj med največje čine v zgodovini trdnjaviških bojev vseh časov.

NEMCI PRODIRAJO ZMAGOVITO PROTI GENTU.

Dunaj, 12. oktobra. Nemci prodirajo zmagovito proti Gentu, Belgijske zadnje čete so odrezane in ujele pri Nikolasu.

KARDINAL FERRATA UMRL.

Rim, 10. oktobra. (Kor. urad.) »Agencija Stefani« poroča: Državni tajnik kardinal Ferrata je ob četrtna 2. uro popoldne umrl. Kardinala do zadnjega ni zapustila zavest in se je gniljivo poslovil od sorodnikov in prijateljev.

RUMUNSKI KRALJ UMRL.

Bukarešt, 10. oktobra. Kralj Karol je danes umrl.

Raznoterosti.

Junaške smrti je umrl na severnem bojišču slušatelj prava in rezervni kadet 47. pp. Josip Milovčič, odlikovan s srebrno kolajno hrabrosti I. reda. Padli je bil edini sin gospoda Josipa Milovčiča, predsednika deželnega sodišča v Trstu.

Sin grofa Berchtolda kot prostovoljec. Dunaj, 6. oktobra. (Kor. urad.) Grof Louis Berchtold, sin ministra zunanjih del grofa Berchtolda, je, kakor je izvedela korespondenca Wilhelm, prostovoljno vstopil kot novinec v 6. dragonski polk.

Profesor Dolinšek — mrtev. »Slov. Narod« je dobil poročilo: V »Narodu« od 5. t. m. sem čital, da se pogreša gospod profesor Dolinšek. Jaz sem dobil od tovariša z bojišča dopisnico, datirano 3. septembra, v koji mi piše: »Dolinšek mrtev«. Tovarišu je ime Zorko Tomažič, ki leži sedaj ranjen v Karansebesu v Banatu; isti je bil kot enoletni prostovoljec tudi pri 47. regimentu. Da mi tovariš poroča ravno o g. profesorju Dolinšku, je vzrok dejstvo, da je bil Tomažič učenec v osmem gimnazijskem razredu gospoda profesorja.

Potres na Grškem. Carigrad, 6. oktobra. (Kor.) Potresni sunki v okolici Burdurja in Sparte se nadaljujejo. Kakor poročajo nova poročila, je od 5000 hiš v Sparti 3000 porušeni. Ostale niso za prebivanje. V Sparti je vsled potresa umrlo 1500 ljudi. Vseh žrtev je preko 4000. Prevčerajšnjim ponoči je bilo čuti tudi v Alaschehirju potres, ki pa ni povzročil nobene škode.

Schäffer in Hercigonja obsojena. Zagreb, 6. oktobra. (Kor. urad.) Sodišče je obsodilo trgovska akademika, Schäfferja in Hercigonjo, prvega radi poskušnega atentata na hrvatskega bana, drugega radi veleizdaje, na 5, oziroma 8 let težke ječe.

V Srbiji ni kolere. Sofija, 6. oktobra. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Telegraphique Bulgare«: Srbski tiskovni urad v Nišu sporoča z dne 4. oktobra: Opetovano v inozemskih časopisih objavljene vesti, da divja v Nišu kolera, so absolutno neosnovane. Niti v stari Srbiji, niti v novi Srbiji ni bil konstatiran noben slučaj kolere.

Književnost.

Ljubitelj krščanske umetnosti. Izdaja Spomeniški svet Lavantinske škofije, urejuje dr. Avguštin Stegenšek, profesor bogoslovja v Mariboru. I. letnik, številka 2. Iz mnogovrstne vsebine opozarjamo na članek dr. Steleta o raznih starih kipih na Kranjskem, predvsem o znamenitem lesenem kipu Matere Božje v Velesovem, ki spada med najlepše in najdragocenejša dela te vrste. Druge bodo zanimali življenjepisni podatki o vseh 13 cerkvenih slikarjih, ki delujejo po slovenskih škofijah. Številne, nekatere celo krasne slike podajajo vzorce njih dela. K umevanju tematičnega baročnega slikarstva pa uvaja urednik s tolmačenjem fresk v Kamnici pri Mariboru. Številka obsega 23 slik in 2 tablici. List zasluži najtoplejšega priporočila in vsestranske podpore.

Slovinci, podpirajte »Mir« z inseriranjem!

Uzgojišče za deklice (internat)

č. šolskih sester v »Narodni šoli« v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirirazredno ljudsko šolo; potem večja vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo popolnega pouka in navodila v vseh za gospodinje potrebnih stvareh. — Na svoji 1/4 ure od »Narodne šole« oddaljeni pristavi sprejmejo č. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati »Narodno šolo« v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne 5. novembra 1914. Plačilo 26 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati č. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

ORGANIST

neozenjen, išče službe. Naslov pove uprava »Mira« št. 48. (Za odgovor je priložiti znamko.)

Zakaj?

ne pišete takoj po krasni cenik in najnovije vzorce, kateri se dopošljejo vsakemu zastoj in poštnine prosto iz

Prve gorenjske razposiljalnice Ivan Savnik, Kranj 162

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fondii okroglo K 1.000.000.—

Denarne vloge na knjižice se obrestujejo po

4%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davok plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predajme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4% naprej.